

Slovo „normální“ v naší komunikaci používáme běžně. Kdo nebo co je však normální? A kdo určuje, co už normální není? Hranice mezi těmito dvěma polaritami je často velmi tenká. Vnímání konceptu normality se liší v závislosti na kultuře, může se ovšem proměňovat také s odstupem času. Neustále vznikají nové a nové diagnózy, jimiž tak lze označit stále vyšší procento populace. Tento proces však může fungovat i na opačném principu – diagnózy mohou postupem času svoji oprávněnost ztratit a dotyčného jedince přenést zpět mezi „normální“ populaci. Dalším faktorem, který hraje důležitou roli, je klasifikace problému neboli to, jakými slovy jej označíme. V určitém kontextu je něco, co je nenormální, naopak oceňováno, ba dokonce adorováno, zatímco v jiném, byť se jedná o totožné projevy, hodnoceno velmi negativně.

Autismus a Aspergerův syndrom bourá koncept normality mnoha způsoby. Intenzitou a neobvyklostí specifických zájmů, intenzivními emocemi, neobvyklým způsobem uvažování daných jedinců a mnoha jinými způsoby. Je však důležité si uvědomovat, že i napříč spektrem existují podstatné rozdíly. Diverzita v diverzitě. Koncept normality se tedy rozměňuje stále více. Nakonec, stejně jako lidé neurotypické společnosti, i lidé na spektru jsou od sebe vzájemně odlišní. Je skutečně tak důležité, jaká jména těmto dvěma pomyslným táborem dáme? Je nutné rozdělovat strany? Určovat, která z nich je hodnotnější a která by se měla přizpůsobit té druhé? A není nakonec tím jediným podstatným vzájemná akceptace a respekt k sobě navzájem jakožto k rovnocenným lidským bytostem?

Tyto a další otázky k reflexi a zamyšlení zazněly v příspěvku Moniky Kozákové Pospíšilové, která reprezentovala Adventor na mezinárodní konferenci v polském Krakově pořádané nadací Prodeste. Absolventka Filosofie humanitních věd a Sociálních studií se také dotkla tématu introverze a fenoménu vysoce citlivých lidí, stejně jako, v ČR prozatím nepříliš diskutované, problematiky výskytu ASD u žen.

Během dvoudenní konference své příspěvky předneslo dohromady 24 řečníků z Polska, České republiky, Skotska a Irska, mezi nimiž byli zastoupeni speciální pedagogové, terapeuti a další odborníci z řad pomáhajících profesí, stejně jako rodiče dětí s ASD či samotní jedinci s ASD. Organizátorka konference, Joanna Lawicka, na svém facebookovém profilu po skončení konference uvedla, že se jednalo o vzácné dny plné vzájemného porozumění, přijetí a lásky, jaké v podobné míře na jednom místě dlouho nezažila - s čímž nelze než beze zbytku souhlasit

Fotoreportáž (v anglickém jazyce) je možné si prohlédnout zde: <https://prodeste.pl/autism-and-taboo-report-from-the-conference/>

Přednášející Monika Kozáková Pospíšilová